

פרשת דברים

פרק א'

א. אלה הדברים, אשר דבר משה אל כל ישראל, בעבר הירדן, במדבר, בערבה, מול סוף, בין פארן ובין תפל, ולכן, וחרצת ודי זהב:

במדבר בערבה וכו', האם דברי משה אל בני ישראל היו במקומות אלו _____

א"כ מה כוונת משה במה שהזכיר מקומות אלו _____ ומדוע הזכירן ברמז _____

אל כל ישראל, מדוע היה צריך לדבר אל "כל ישראל" _____

החטאים המרומזים במקומות דלהלן

במה חטאו שם	באיזה מקום היה החטא	האם זה מרמז לחטא או למקום שבו חטאו	
שהתלוננו שהיה להם יותר אכז מצרים "שבתנו אל סיר הגשר"			במדבר
גאל פסור			בערבה
1221 - אמרו המלכי אין קרית מצרים			מול סוף
נפסע - אמרו כלם שאנו זללים בצד אחד, כך מצרים זללים בצד אחר			
מרלים			בין פארן
שתפלו דברים אל המן, שאמרו "ונפשנו קצה ללחם הקלוקל"	אין כנה מקום		ובין תפל ולבן
מחלקות של קורח	סוך לחצות		וחרצות
* שנצחו במקום ולא למדו ממרים	דבר לארץ ישראל כלסוס את ארץ אדום	המקום שממנו היו צרכים למאד, ולא למדו	
חטא העל			ודי זהב

* לפי הלזר אריה, הטונק למרלים שבידו במקום, אמרו "כי חטק הוא ממנו". אלפי התלתי יעקב, "תפל לכן וחרצות", הוא חטא אחד, שתפלו אל הלכן (מן) ולא למדו ממה שקרה למרים חצרות

ב. המשך התוכחה, אחד עשר יום מחרב, דרך הר שעיר, עד קדש ברנע:

אחד עשר יום מחורב, מה הדרך הכי קצרה מחורב לקדש ברנע _____

וכמה ימים הוא מהלך דרך זה _____ ובכמה ימים הלכו אותה בני" _____

איזו תוכחה מרומזת בזה, _____

ג. ויהי בארבעים שנה, בעשתי עשר חדש (חודש ה-11, שבט) באחד לחדש, דבר משה אל בני ישראל, ככל אשר צוה ה' אתו אלהם:

ויהי בארבעים שנה, בעשתי עשר חודש באחד לחודש, משה רבינו הוכיחן בא' שבט

מתי הוא נפטר _____ ומה לומדים ממה שהוכיחן אז _____

ממי משה למד זאת _____

ומדוע אין מוכיחין אלא סמוך למיתה:

א. _____ ב. _____

ג. כפי שיפלוש פאוכיחא ממנו פלסוס (ספטי) _____ ד. שלא יפא חליו שנאפ חל שפאוכיחא (שס)

המשך פרשת דברים פרק א'

ד. אחרי הפתו, את סיחון מלך האמורי, אשר יושב בחשבון, ואת עוג מלך הבשן, אשר יושב בעשתרת אשר באדריעי (שם המלכות):

אחרי הכותו את סיחון מלך האמורי, אילו היה מוכיחם לפני הכותו את סיחון ועוג, מה היו בני ישראל אומרים _____

עשתרות, מה הפירוש _____

מדוע ציין הפסוק גם את שמות המלכים וגם היכן היו יושבים _____

ה. בעבר הירדן בארץ מואב, הואיל משה, באר את התורה הזאת, לאמר:

הואיל, פרש _____

באר את התורה, איך ביארה _____

ו. ה' אלקינו, דבר אלינו בחרב (הר סיני) לאמר, רב לכם שבת בחר הנה: (בא' סיון הגיעו להר סיני, ונסעו משם רק לשנה הבאה בכ' אייר)

רב לכם שבת, פרש לפי פשוטו _____

ומה הפירוש לפי מדרשו _____

ז. פנו וסעו לכם, ובאו הר האמורי ואל כל שכניו, בערבה, בחר, ובשפלה, ובנגב ובחוף הים, ארץ הפנעני, והלבנון, עד הנחל הגדל

בחר פרת:

הפסוק מפרט את הדרך הקלה, שבה היו אמורים לילך כדי להיכנס לארץ ישראל, לולא חטא המרגלים

לאיזה מקום כוונת הפסוק במילים דלהלן:

פנו וסעו לכם _____

בערבה _____ בהר _____

ובשפלה _____ ובנגב ובחוף הים _____

עד הנחל הגדול, האם נהר פרת הוא הנחל הכי גדול מארבעת הנהרות היוצאים מעדן _____

א"כ מדוע נקרא כן _____

אלו דוגמאות מביא רש"י לזה _____

ח. ראה נתתי לפניכם את הארץ, באו ורשו את הארץ, אשר נשבע ה' לאבותיכם, לאברהם ליצחק וליעקב, לתת לכם ולזרעם אחריהם:

ראה נתתי, האם הקב"ה כבר נתן _____ א"כ מדוע אמר לשון "נתתי" _____

באו ורשו, בלא מלחמה, א"כ מדוע לבסוף הוצרכו לכלי זין כדי לכבוש את א"י _____

לאבותיכם לאברהם ליצחק וליעקב, מדוע הזכיר "לאברהם ליצחק וליעקב", אחרי שכבר אמר "לאבותיכם" _____

ט. ואמר אלכם בעת ההוא לאמר, לא אוכל לבדי שאת אתכם:

ואומר אליכם בעת ההוא לאמר, מדוע הוסיף הפסוק את המילה "לאמר" _____

י. הסיבה ש"לא אוכל לבדי שאת אתכם", משום שה' אלקיכם הרבה אתכם, והנכם, כהיום וכוכבי השמים לרב (לגדולה, ע"פ משכיל לדוד):

מה פירוש "הרבה אתכם" (רש"י פסוק ט') _____

ובמה הגדיל אתכם על הדיינים (שם) _____

והנכם היום ככוכבי השמים, האם באמת הם היו ככוכבי השמים _____ כמה הם היו _____

אלא מה הכוונה "והנכם היום ככוכבי השמים לרוב" _____

יא. ה' אלקי אבותיכם, יסף עליכם ככם אלף פעמים, ויברך אתכם באשר דבר לכם:

יסף עליכם ככם אלף פעמים, מה היתה ברכתו של משה רבינו _____

ומה אמרו לו שכבר בירכם הקב"ה _____

ומה השיב להם משה _____

המשך פרשת דברים פרק א'

יב. המשך הקושי לדון את בני ישראל, **איכה אשׂא לְבַדִּי, טָרַחְתֶּם וּמִשְׁאַכְתֶּם וְרִיבְכֶם:**

איכה אשׂא לְבַדִּי, אם היה משה רבינו רוצה לדון אותם לבד כדי לקבל שכר, האם היה יכול _____
ומדוע _____

טרחכם, באר כיצד היו בני ישראל מטריחים את משה רבינו _____

ומשאככם, מה הם דברי האפיקורסות (חוצפה) שדברו בני ישראל על משה רבינו:

אם הקדים לצאת _____ אם איחר לצאת _____

ורִיבְכֶם, באר _____

יג. קבו (הזמינו עצמכם) לבחור לָכֶם, אַנְשִׁים, חֲכָמִים, וְנְבוֹנִים, וַיִּדְעוּם לְשִׁבְטֵיכֶם, וְאֲשִׁימָם בְּרָאשֵׁיכֶם:

אנשים, באר מה הכוונה _____

חכמים, מה הפירוש _____

דהיינו לשון חמדה וכיסופים, שכיון שמתנהגים בחכמה, הם נחמדים ואהובים על הבריות, ומתוך כך יהיו דבריהם נשמעים.

ונבונים, פרש _____

ביאור ההבדל בין חכם לנבון

זבמה הוא דומה לו	כשאינ לו מעות מה הוא עושה	לאיזה שולחני הוא דומה	
			חכם
			נבון

וַיִּדְעוּם לְשִׁבְטֵיכֶם, פרש _____ ומדוע הוצרכו לזה _____

וְאֲשִׁימָם בְּרָאשֵׁיכֶם, מה הכוונה "בראשיכם" _____

וְאֲשִׁימָם, רש"י גורם "ואשמם" בלי יו"ד, מה לומדים מזה _____

ומדוע היא מוטלת עליהם _____

פירוש, שתיבת "ואשמם", אפשר לקרוא בלשון אשם, דהיינו וְאֲשָׁמָם בראשיכם.

יד. וַתַּעֲנֵנוּ אֹתִי, וַתֹּאמְרוּ, טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת:

ותענו אתי ותאמרו, טוב הדבר אשר דברת, איזה דבר _____

מה היו צריכים לענות _____

ומדוע ענו כך _____

לַעֲשׂוֹת, מדוע הוסיף משה רבינו את המילה "לעשות" _____

טו. וַאֲקַח אֶת רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם, אַנְשִׁים חֲכָמִים וַיִּדְעוּם, וְאֶתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם, שְׁרֵי אֲלָפִים וְשְׁרֵי מֵאוֹת וְשְׁרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׁרֵי עֶשְׂרֵת,

וְשְׁטָרִים לְשִׁבְטֵיכֶם:

ואקח את ראשי שבטיכם, איך לקח אותם _____

באלו דברים _____

אנשים חכמים וידעים, מדוע לא לקח גם "נבונים" _____

ואתן אותם ראשים עליכם, מה הכוונה "עליכם" _____

על כמה אנשים היה ממונה, שר מ"שרי אלפים" שר מ"שרי מאות" _____

ומה היה התפקיד של השוטרים _____

המשך פרשת דברים פרק א'

טז. וְאַצְוֶה אֶת שׁוֹפְטֵיכֶם בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר, שְׁמַע בֵּין אַחֵיכֶם, וּשְׁפֹטֶתֶם צְדָק בֵּין אִישׁ וּבֵין אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ:

ואצוה את שופטיכם, מה הוא ציוה אותם _____

בעת ההיא, מה אמר להם משה רבנו, לאחר שמנה אותם להיות דיינים _____

שמע בין אחיכם, נקד את המילה, כפי שהיא כתובה בפסוק - "שמע", והאם זה לשון ציווי _____

רשות: וכאשר המילה מנוקדת שְׁמַע, פירושה הוא 'תשמע'. האם גם בניקוד זה משמעה לשון ציווי _____

האם יש חילוק בין משמעות המילה "שְׁמַע", למילה שְׁמַע _____

החילוק הוא, שְׁמַע הוא ציווי על עשיית פעולה עם קצבה, שְׁמַע הוא ציווי תמידי, דהיינו שהדיינים ישמעו בתמידות.

ושפוטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו, פרש "גרו" לפירוש 'א' ברש"י _____

לפי זה מה המשמעות של המילה "גרו" _____

לפי פירוש ב' הוא מלשון מגורים, פרש לפי"ז מה הכוונה _____

יז. לֹא תִפְרֹדוּ פָּנִים בַּמִּשְׁפָּט, בְּקִטְוֹן בְּגֹדֹל תִּשְׁמְעוּן, לֹא תִגְוְרוּ מִפְּנֵי אִישׁ, כִּי הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹקִים הוּא, וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם, תִּקְרְבוּן אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו:

לא תכירו פנים במשפט, למי נאמרה אזהרה זו _____

ומה היא האזהרה _____

מדוע אם עשה כן נחשב כאילו הכיר פנים בדין _____

פירוש "כקטון כגדול תשמעון" על פי רש"י

מה הדבר הקטן	מה הדבר הגדול	מה אין לדיין לעשות
פירוש א'		
פירוש ב'		

לא תגורו מפני איש, מה הפירוש "תגורו" לפי פירוש א' ברש"י _____

לפירוש ב' "לא תגורו", הוא ש"לא תכניס דבריך מפני איש", באר _____

כי המשפט לאלקים הוא, מדוע דיין שהטה את הדין, נחשב כאילו שהטה את דינו של הקב"ה _____

והדבר אשר יקשה מכם, תקריבון אלי ושמעתיו, איזה עונש קיבל משה רבינו על שדיבר בלשון זה _____

מי עוד נענש על דבר דומה _____ ומה היה עונשו _____

יח. וְאַצְוֶה אֶתְכֶם בְּעֵת הַהוּא, אֵת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:

מה הם הדברים שהוסיף לצוותם כאן _____

יט. וַיִּסַּע מִחֶרֶב, וַיִּנְלָךְ אֶת כָּל הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וַהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם, דֶּרֶךְ הַר הָאֱמֹרִי, כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵינוּ אֲתָנוּ, וַנִּבֵּא עַד קֵדֶשׁ בְּרִנְעָה:

והנורא, מדוע היה המדבר מקום שהבריות יראים ממנו _____

כ. וְאָמַר אֲלֵכֶם, בְּאַתֶּם עַד הַר הָאֱמֹרִי, אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ:

כא. המשך דברי משה, ראה נתן ה' לפניך את הארץ, עלה רש פאשר דבר ה' אלקי אבותיה לך, אל תירא ואל תחת (תשבר):

המשך פרשת דברים פרק א'

כב. ותקרבון אלי בלכם ותאמרו, נשפחה אנשים לפנינו, ויחפרו לנו את הארץ, 1. וישבו אתנו דבר, 2. את הדרך אשר נעלה בה, 3. ואת הערים אשר נבא אליהן:

"ותקרבון אלי" היכן היה כהוגן, והיכן לא

היכן משמע כן בפסוק	האם היה כהוגן או לא	על איזה זמן מדובר	
		קורא שלוח הארץ	"ותקרבון אלי כולכם"
		זאת אתן תורה	"ותקרבון אלי, כל ראשי שבטיכם וזקניכם"

1. וישבו אתנו דבר, רש"י מפרש "דבר" מלשון דיבור, שמה הם יבררו בענין הדיבור _____
2. את הדרך אשר נעלה בה, הרי ידעו את הדרך לא"י, א"כ מה היו המרגלים צריכים לברר _____
3. ואת הערים אשר נבא אליהן, הרי הם היו צריכים לכבוש את כל א"י, א"כ מה היה עליהם לברר _____

כג. ויטיב בעיני הדרך, ויאקח מכם שנים עשר אנשים, איש אחד לשבט:

ויטיב בעיני הדבר, מזה שמשה מנה את שילוח המרגלים בין התוכחות, משמע שהדבר לא היה טוב בעיניו

א"כ מדוע אמר "ויטיב בעיני הדבר" _____

מה המשל שרש"י הביא לזה _____

ואקח מכם, מה הכוונה "מכם" _____

שנים עשר אנשים איש אחד לשבט, מאחר שכתוב "איש אחד לשבט", מדוע הוצרך לכתוב "שנים עשר אנשים" _____

כד. ויבאו ויעלו ההרה, ויבאו עד נחל אשכול, וירגלו אתה:

ויבאו עד נחל אשכול, מדוע נקרא כן, הרי עדיין לא לקחו משם את האשכול _____

בפסוק יש ארבעה לשונות: א. ויפנו ב. ויעלו ג. ויבאו ד. וירגלו, מה לומדים מזה _____

כה. ויקחו בידם מפרי הארץ, ויורדו אלינו, וישבו אתנו דבר, ויאמרו, טובה הארץ אשר ה' אלקינו נתן לנו:

ויורדו אלינו, מדוע כתוב לשון הורדה _____

ויאמרו טובה הארץ, מי הם שאמרו כן _____

כו. ולא אביתם (רציתם) לעלות, ותמרו את פי ה' אלקיכם: לא רק שלא רציתם לעלות, אלא גם דיברתם דברי מרידה והתרסה נגד הקב"ה.

כז. ותרגנו באהליכם, ותאמרו, בשנאת ה' אתנו, הוציאנו מארץ מצרים, לית אתנו ביד האמרי, להשמידנו:

ותרגנו, מה הוא לשון "ותרגנו" _____

ותאמרו בשנאת ה' אותנו, האם הקב"ה שונא את עם ישראל, או אוהבם _____

א"כ מדוע אמרו "בשנאת ה' אותנו" _____

וכתב רש"י "משל הדיוט אומר, מה דבליבך על רחמך, מה דבליביה עלך"

באר את המשל _____

ותאמרו בשנאת ה' אותנו הוציאנו מארץ מצרים, הקדמה, באר מה זה:

שדה של "שקיא" _____ שדה של "בעל" _____ איזו מהן טובה יותר _____

אלו סוג שדות יש: בארץ מצרים _____ בארץ ישראל _____

איך הבינו בני"מ מזה שהוציאם מארץ מצרים שהוא שונא אותם _____

סכם את המשל _____

כח. והמשכתם להתלונן, אנה אנחנו עלים, אחינו המסו את לבבנו לאמר, עם גדול ורם ממנו, ערים גדלות ובעזרת בשמים, וגם בני

ענקים ראינו שם:

ערים גדולות ובעזרת בשמים, רש"י מפרש שהם לשון הבאי, באר כוונתו _____

המשך פרשת דברים פרק א'

כט. ואמר אליכם, לא תערצו ולא תיראו ממהם:

לא תערצו, מהו לשון "תערצו" _____

ל. ה' אליכם החלף לפניכם, הוא ילחם לכם, ככל אשר עשה אתכם במצרים, לעיניכם:

ילחם לכם, פרש "לכם" _____

ככל אשר עשה אתכם במצרים, היכן עוד ראו שהקב"ה נלחם בשבילם (רש"י בפסוק הבא) _____

לא. ובמדבר אשר ראית, אשר נשאה ה' אליה, כאשר ישא איש את בנו, ככל הדרך אשר הלכתם, עד באכם עד המקום הזה:

ובמדבר אשר ראית וגו', כאשר ישא איש את בנו, לאיזה מעשה הכוונה _____

לב. ובדבר הזה, אינכם מאמינים, בה' אליכם:

ובדבר הזה, באיזה דבר _____

לג. החלף לפניכם בדרך, לתור לכם מקום לחנתכם, כאשר לילה, לראותכם בדרך אשר תלכו בה, ובענין יומם:

לראותכם, האם הפירוש "להראות לכם" או "לראות אתכם" _____

לד. וישמע ה' את קול דבריכם (שאינכם רוצים להיכנס לא"י), ויקצף, וישבע לאמר:

לה. והשבעה היא, אם יראה (שלא יראו) איש באנשים האלה, הדור הרע הזה, את הארץ הטובה, אשר נשבעתי ליתת לאבותיכם:

לו. זולתי (מלבד) כלב בן יפנה, הוא יראה, ולו אתן את הארץ אשר דרר בה, ולבניו, יען (הואיל) אשר מלא אהרי ה':

אשר דרך בה, איזה מקום הוא _____ והיכן מצאנו שדרך שם _____

לז. גם בי התאנף ה' (במי מריבה) בגללכם, לאמר, גם אתה לא תבא שם:

התאנף, פרש _____

לח. אלא יהושע בן נון העמיד לפניך לשרתך, הוא יבא שמה, אתו חזק, כי הוא יחלנה את ישראל:

לט. וספקם אשר אמרתם לבו זהה, ובניכם אשר לא ידעו היום טוב ורע, המה יבאו שמה, ולכם אתננה והם יירשוה:

מ. ואתם, פנו לכם, וסעו המדברה דרך ים סוף:

פנו לכם, בני" עמדו בצד דרום ממערב להר שער

לולא חטא המרגלים איך היה עליהם להכנס לא"י _____

ואיך הלכו בני" אחר שנגזר עליהם להתעכב במדבר, בגלל חטא המרגלים _____

מא. ותענו ותאמרו אלי, חטאנו זה, אנחנו נעלה ונלחמנו ככל אשר צונו ה' אלינו, ותחגרו איש את פלי מלחמתו, ותהינו לעלת ההרה:

ותהינו, פרש _____

מב. ויאמר ה' אלי, אמר להם, לא תעלו, ולא תלחמו, כי אינני בקרבכם, ואז לא תנגפו (לא תשברו) לפני איביכם:

לא תעלו, מה רמז להם בזה _____

מג. ואדבר אליכם ולא שמעתם, ותמרו את פי ה', ותזדו ותעלו ההרה:

מד. ויצא האמרי הישב בהר ההוא, לקראתכם, וירדפו אתכם כאשר תעשינה הדברים, ויכתו אתכם בשעיר עד חרמה (שם מקום):

כאשר תעשינה הדברים, במה היתה מכתם דומה למכת הדבורים _____

מה. ותשבו ותבכו לפני ה', ולא שמע ה' בקלכם, ולא האזין אליכם:

ולא שמע ה' בקולכם, האם שם "הויה", הוא שם של דין או של רחמים _____

וא"כ מדוע התורה כתבה "ולא שמע ה' בקולכם", הרי היה כאן מידת הדין _____

מו. ותשבו (והתעכבתם) בקדש ימים רבים, כימים אשר ישבתם בשאר המסעות:

ותשבו בקדש ימים רבים, כמה זמן ישבו בקדש _____

איך מוכח כן _____

המשך פרשת דברים

פרק ב'

א. וַנִּפְּן וַנִּסְעֵהָ הַמִּדְבָּרָה, דְּרָהּ יָם סוּף, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֱלֹהֵי, וַנִּסְבֵּב אֶת הַר שְׁעִיר יָמִים רַבִּים: (ס)

וּנִפְּן וַנִּסְעֵהָ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יָם סוּף, שֶׁהָיוּ אֲמֹרִים לְהִיכָנַס לֹא"י לְכִיוּן צִפּוֹן, וְאִךְ הִלְכוּ בַמְּקוֹם זֶה.

וַנִּסְבֵּב אֶת הַר שְׁעִיר, לְאַחַר שֶׁהִקִּיפוּ אֶת דְּרוֹם הַר שְׁעִיר (שֶׁהִלְכוּ מִמֶּעֶרֶב לְמִזְרָח), אִיזוֹ אֹמֶה יוֹשֶׁבֶת שֵׁם.

ב. וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי לְאַחַר שֶׁסִּבְּבֵנו אֶת הַר שְׁעִיר, לֵאמֹר לָכֵם:

ג. רַב (די) לָכֵם סֵב אֶת הַהָר הַזֶּה (הַר שְׁעִיר), פָּנּוּ לָכֵם צִפּוֹנָה:

פָּנּוּ לָכֵם צִפּוֹנָה, הָאֵם הַכוֹוֶנָה שֶׁהִלְכוּ בְּצַד צִפּוֹן אוֹ לְכִיוּן צִפּוֹן.

ד. וְאַתְּ הָעָם צִו לֵאמֹר, אַתֶּם עֹבְרִים בְּגִבּוֹל אַחֵיכֶם בְּנֵי עֲשׂוֹ הַיִּשְׁבִּים בְּשְׁעִיר, וַיִּירָאוּ מִכֶּם, וַנִּשְׁמַרְתֶּם מֵאֵד:

וַנִּשְׁמַרְתֶּם מֵאֵד, מִמָּה צָרִיכִים לְהִשְׁמַר.

ה. אַל תִּתְגַּדְּרוּ בָּם, כִּי לֹא אַתֶּן לָכֵם מֵאַרְצָם, עַד מִדְּרָה כַּף רֹגֶל, כִּי יִרְשָׁה לְעֲשׂוֹ, נִתְּתִי אֶת הַר שְׁעִיר:

כִּי לֹא אַתֶּן לָכֵם מֵאַרְצָם, עַד מִדְּרָה כַּף רֹגֶל, פֶּרֶשׁ לְפִי פְּשׁוּטוֹ.

לְפִי מִדְּרָשׁוֹ.

כִּי יִרְשָׁה לְעֲשׂוֹ נִתְּתִי אֶת הַר שְׁעִיר, מִמִּי הוּא יִרֶשׁ אוֹתָהּ.

יְרוּשָׁה שֶׁל כְּמָה עֲמִים הַבְּטִיחַ הַקַּב"ה לְאַבְרָהָם אֲבִינוֹ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים.

כְּמָה מִהֶם יִרְשׁוּ: בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲשׂוֹ בְּנֵי לוֹט.

מִדּוּעַ יִרְשׁוּ בְּנֵי לוֹט, הֲרִי אֵינֶם מִבְּנֵי אֲבָרָהָם.

ו. אַכְּל תִּשְׁבְּרוּ (תִּקְנוּ) מֵאַתֶּם בְּכֶסֶף, וְאַכְלֹתֶם, וְגַם מֵיָם תִּכְרוּ מֵאַתֶּם בְּכֶסֶף, וְשִׁתִּיתֶם:

תִּכְרוּ, פֶּרֶשׁ אֵיפֹה עוֹד מִצָּאֵנוּ לְשׁוֹן זֶה.

מִדּוּעַ צִוִּיהָ אוֹתָם לִקְנוֹת מֵהֶם אוֹכֵל (רֶש"י בַּפְּסוּק הַבֵּא).

ז. כִּי ה' אֱלֹהֵיךָ בִּרְכָךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, יָדַע לְכַתְּבָהּ אֶת הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה, זֶה אֲרַבְעִים שָׁנָה ה' אֱלֹהֵיךָ עִמָּךְ, לֹא חָסַרְתָּ דְבָר:

ח. וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אַחֵינוּ בְּנֵי עֲשׂוֹ, הַיִּשְׁבִּים בְּשְׁעִיר, וְהִלְכְנוּ מִדְּרָה הָעֲרָבָה, מֵאַיִת וּמֵעֲצִין גִּבְר (שֶׁהֵם בְּדְרוֹמוֹ שֶׁל הַר שְׁעִיר), (ס) וַנִּפְּן וַנַּעֲבֹר

דְּרָהּ מִדְּבַר מוֹאָב (שֶׁהָיָא בְּמִזְרָחוֹ שֶׁל מוֹאָב):

וַנִּפְּן וַנַּעֲבֹר, לְאַיִזָה צַד פָּנּוּ וְלֹאִיזָה רוּחַ הַחֲלוֹ לִלְכַת.

ט. וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי, אַל תִּצַּר אֶת מוֹאָב (אל תַּעֲשֶׂה מִצּוֹר עַל מוֹאָב), וְאַל תִּתְגַּדֵּר בָּם מִלְחָמָה, כִּי לֹא אַתֶּן לָהּ מֵאַרְצוֹ יְרֻשָׁה, כִּי לְבְנֵי לוֹט

נִתְּתִי אֶת עָר (שֵׁם מְדִינָה), יְרֻשָׁה:

וְאַל תִּתְגַּדֵּר בָּם מִלְחָמָה, בְּפֶרֶשׁת בִּלְק כְּתוּב "וַיַּגֵּר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם"

א"כ מִדּוּעַ פָּחַדוּ וְהָרִי אֲסוּר לַעֲשׂוֹת עִמָּם מִלְחָמָה.

הָאֵם גַּם בְּבְנֵי עֲמוֹן הוֹתֵר לַעֲשׂוֹת כֵּן וּמִנִּיין.

מִדּוּעַ נִשְׁתַּנוּ בְּנֵי עֲמוֹן לְטוֹבָה.

סָכֶם, הָאֵם מוֹתֵר לְהַפְחִיד אֶצֶל מִי שֶׁכְּתוּב: "אל תתגר בם מלחמה" "אל תתגר בם"

י. הָאֲמִים (שֶׁהֵם רְפָאִים) לְפָנִים (בְּתַחֲלִילָה) יִשְׁבּוּ בָּהּ (בְּאַרְצָה מוֹאָב), וְהֵם הִיוּ עִם גְּדוֹל וְרַב וְרַם פְּעֻנְקִים:

הָאֲמִים לְפָנִים יִשְׁבוּ בָּהּ, הָאֵם הֵם הַרְפָּאִים שֶׁהַבְּטִיחַ הַקַּב"ה לְתַת אֶת אֲרָצָם לְבְנֵי

יא. הַפְּסוּק מְפָרֵשׁ, מִדּוּעַ הֵם נִקְרָאִים רְפָאִים, רְפָאִים יִחְשְׁבוּ (נִחְשְׁבוּ) אֵף הֵם פְּעֻנְקִים, וְהַמְּאָבִים יִקְרָאוּ לָהֶם (לְרְפָאִים) אֲמִים:

רְפָאִים אֲמִים, מִדּוּעַ נִקְרָאוּ "רְפָאִים" "אֲמִים"

יב. וּבְשְׁעִיר יִשְׁבוּ הַחֲרִים לְפָנִים, וּבְנֵי עֲשׂוֹ יִירְשׁוּם, וַיִּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם וַיִּשְׁבוּ תַּחְתָּם, כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאַרְצוֹ יְרֻשָׁתוֹ, אֲשֶׁר נָתַן ה'

לָהֶם: דִּהְיִינוּ שְׂגַם אֶת אֲרָצָם אֵין לָכֵם רְשׁוֹת לְכַבוֹשׁ, כִּי נִתְּתִי אוֹתָהּ לַעֲשׂוֹ.

יִירְשׁוּם, לְשׁוֹן הוֹוֶה (עֵיין לְעִיל פֶּרֶק א' פְּסוּק ט"ז), דִּהְיִינוּ שֶׁהִירוּשָׁה תִּישָׂאֵר תְּמִיד בִּידֶם, וְלֹא יִחְזְרוּ לְכַבוֹשׁ אוֹתָהּ מִיָּדֶם.

המשך פרשת דברים פרק ב'

יג. עֲתָה שֵׂאסֶרְתִּי לָכֶם לַעֲבוֹר בַּגְּבוּל אֲדוּם וּמוֹאָב, לִכְן קָמוּ וַעֲבָרוּ לָכֶם אֶת נַחַל זָרְדִּי, וְאִכְּנוּ כֵּן עֲשִׂינוּ, וְנַעֲבֹר אֶת נַחַל זָרְדִּי:

יד. וְהַיָּמִים אֲשֶׁר הִלְכְּנוּ מִקְדָּשׁ בְּרַנְעַי (מקום שילוח המרגלים) עַד אֲשֶׁר עָבְרָנוּ אֶת נַחַל זָרְדִּי, הָיוּ שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה, עַד תָּם כָּל הַדּוֹר אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה (דהיינו מבן עשרים שנה ומעלה) מִקְרֵב הַמַּחְנֶה. כֹּאֲשֶׁר נִשְׁפָּע ה' לָהֶם:

טו. וְגַם יָד ה' הִיטָה בָּם לְמַהֵר לָהֶם מִקְרֵב הַמַּחְנֶה, עַד תָּמָם:

היתה בם, מדוע מיהר ה' להומם _____

טז. וַיְהִי כֹאֲשֶׁר תָּמְזוּ כָּל אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה לְמוֹת מִקְרֵב הָעָם: (ס) אוּ וַיְדַבֵּר ה' אֵלַי לֵאמֹר:

יש פעמים שכתוב בלשון "ויאמר" ויש פעמים שכתוב בלשון "וידבר", איזה מהם הוא לשון חיבה _____

מדוע לא נאמר "וידבר" משילוח המרגלים עד כאן _____

מה לומדים מזה _____

אנשי המלחמה, מאיזה גיל הם ראויים לצאת למלחמה _____

יח. ואלו הם דברי ה'; אֲתָה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת גְּבוּל מוֹאָב, אֶת עַר:

יט. וכשתמיכו לעלות צפונה, וְקִרְבַּתְּ מוֹלַח בְּנֵי עַמּוֹן, אֵל תִּצְרַם, וְאֵל תִּתְגַּר בָּם, כִּי לֹא אֶתֶן מֵאֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן לָךְ יְרֻשָׁה, כִּי לְבְנֵי לוֹט וְתַתִּיחָ יְרֻשָׁה:

כ. אֶרֶץ רְפָאִים תִּחְשַׁב אֵף הוּא (אף ארץ עמון נקראת "רפאים", כמו מואב), מִשּׁוּם שֶׁרְפָאִים יֹשְׁבוּ בָּהּ לְפָנֶיךָ, וְהַעֲמַנִּים יִקְרְאוּ לָהֶם (לרפאים) וּמְזֻמִּים:

ארץ רפאים תחשב, האם זו היא ארץ רפאים שהבטיח לאברהם אבינו בברית בין הבתרים לתת לבניי _____

א"כ מדוע נקראת כן _____

כא. הרפאים היו עם גָּדוֹל וְרַב וְרַם בְּעֵנְקֵיהֶם, וַיִּשְׁמִידֵם ה' מִפְּנֵיהֶם (עמון), וַיִּירָשֶׁם, וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם:

כב. כֹּאֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְבְנֵי עֲשׂוּ הַיִּשְׁבִּים בְּשַׁעִיר, אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת הַחֲרִי מִפְּנֵיהֶם (מפני בני עשו), וַיִּירָשֶׁם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

כג. וְהָעֻזִּים הַיִּשְׁבִּים בַּחֲצֵרִים עַד עֲזָה, כִּפְתָרִים הַיִּצְאִים מִכַּפְתָּרוֹ הִשְׁמִידֵם (את העושים), וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם:

והעושים, מאיזו אומה הם _____

א"כ איך הותר לבניי לקחת את ארצם, הרי אברהם אבינו נשבע לאבימלך שלא יפגע בצאצאיו _____

כד. קוּמוּ סַעֲוּ וַעֲבָרוּ אֶת נַחַל אֲרִנּוֹ, רְאֵה נְתַתִּי בְיָדְךָ, אֶת סִיחֹן מֶלֶךְ חַשְׁבוּן הָאֲמֹרִי וְאֶת אֲרָצוֹ, הַחַל רֶשֶׁת (לשון גירוש), וְהַתְּגַר בּוֹ מִלְחָמָה:

כה. הַיּוֹם הַזֶּה, אֲחַל תֵּת אֶת פְּחָדָה וַיִּרְאָתָהּ, עַל פְּנֵי הָעַמִּים תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן שְׁמִעָה, וְרָגְזוּ וַחֲלָוּ מִפְּנֵיהָ:

איך נודע לכל העמים תחת כל השמים, על נפילת סיחון ועוג _____

כו. וְאֲשַׁלַּח מַלְאָכַי מִמִּדְבַר קְדְמוֹת, אֶל סִיחֹן מֶלֶךְ חַשְׁבוּן, דַּבְּרֵי שְׁלוֹם, לֵאמֹר:

פירוש "ממדבר קדמות" על פי רש"י

מה עשה הקב"ה שמזה למד משה לעשות כן	מדוע נקרא "קדמות"	באר ממה/ממי למד משה לקרוא לשלום	
			לפירוש א'
			לפירוש ב'

כז. ואלו הדברים ששלח אל סיחון, אֶעֱבְרָה בְּאַרְצָהּ, בְּדַרְךְ בְּדַרְךְ אֲלֶיהָ, לֹא אֶסּוֹר יָמִין וּשְׂמֹאל:

כח. אֲכַל בַּכֶּסֶף תִּשְׁפְּרֵנִי (תמכור לי) וְאֲכַלְתִּי, וּמִים בַּכֶּסֶף תִּתֵּן לִי וְשִׁתִּיתִי, רַק אֶעֱבְרָה בְּרַגְלִי:

המשך פרשת דברים פרק ב'

כט. כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי, בְּנֵי עֲשׂוֹ הַיִּשְׁבִּים בְּשַׁעִיר, וְהַמִּזְאָבִים הַיִּשְׁבִּים בְּעֵר, עַד אֲשֶׁר אֶעְבֹּר אֶת הַיַּרְדֵּן, לְהִיכַנְם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ:

כאשר עשו לי בני עשו, האם בני עשו נתנו להם רשות לעבור דרך ארצם _____

א"כ על מה קאי "כאשר עשו לי בני עשו" _____

עד אשר אעבור את הירדן, האם זה קאי על "אעברה בארצך", או על "אוכל בכסף תשברני" _____

ל. וְלֹא אָבָה (רצה) סִיחֹן מֶלֶךְ הַשְּׁבֹן הַעֲבֵרְנוּ בּוֹ, כִּי הִקְשָׁה ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת רֹחוֹ, וְאִמְצָן אֶת לְבָבוֹ, לְמַעַן תִּתֹּךְ בְּיַד פִּיִּים הַזֶּה: (ס)

לא. וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי, רְאֵה הַחֲלוּתִי תֵּת לְפָנֶיךָ, אֶת סִיחֹן וְאֶת אֶרְצוֹ, הַחֵל רֵשׁ (לשון גירוש), לְרִשְׁתָּהּ (לשון ירושה) אֶת אֶרְצוֹ:

ראה החלואותי תת לפניך את סיוחן ואת ארצו, כשאמר הקב"ה זאת, האם כבר נתן לפניו את סיוחן _____

א"כ מדוע כתוב "החלואותי" _____

לב. וַיֵּצֵא סִיחֹן לְקִרְאָתָנוּ, הוּא וְכָל עַמּוֹ לְמִלְחָמָה, יְהֻצָּה:

ויצא סיוחן, מדוע לא ביקש סיוחן מעוג שיעזור לו _____

לג. וַיִּתְּנֵהוּ ה' אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ, וַנִּבֶּה אֹתוֹ וְאֶת (בנו) בְּנָיו, וְאֶת כָּל עַמּוֹ:

הקרי הוא "בניו", והקתיב הוא "בנו", מה מרומז בזה שכתוב "בנו", לשון יחיד _____

לד. וַנִּלְכְּדָה אֶת כָּל עֲרֵיוֹ בְּעֵת הַהוּא, וַנַּחֲרֵם אֶת כָּל עִיר מִתָּמָם (כל אנשי העיר) וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף, לֹא הִשְׁאֲרָנוּ שְׂרִיד:

מתים, מה הפירוש "מתים" _____

לה. רַק הַבְּהֵמָה בְּזִנְנוּ לָנוּ, וְשִׁלַּל הָעָרִים אֲשֶׁר לְכַדְנוּ גַם אוֹתָם בְּזִנְנוּ:

סכס, מה עשו בנו" עם האנשים, הנשים והטף של סיוחן _____

ומה עשו עם הבעלי חיים והשלל _____

ההבדל בין ביזת סיוחן לביזת עוג

ומדוע נאמר כן	האם הוא לשון ביזה או לשון ביזיון	מה נאמר	
			בביזת סיוחן
		(לקמן פרק ג' פסוק ז')	בביזת עוג

לו. וכבשנו את כל הערים, מערער אשר על שפת נחל ארנן בדרום, והעיר אשר פנחל ועד הגלעד בצפון, לא היתה קריה אשר שגבה (היתה חזקה) מִמֶּנּוּ, אֶת כָּל נְתַן ה' אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ:

לו. רק אל ארץ בני עמון לא קרבת, כל יד נחל יבק, וערי ההר, וכאשר צוה ה' אלקינו:

כל יד, מה הפירוש "יד" _____

וכאשר צוה ה' אלקינו, מה היה הציווי _____

המשך פרשת דברים

פרק ג'

א. ונפנו ונעל דרך הבשן. ויצא עוג מלך הבשן לקראתנו. הוא וכל עמו למלחמה. במלכות אדרעי:

ונפנו ונעל, מדוע כתוב לשון עלייה _____

ב. ויאמר ה' אלי, אל תירא אתו, כי בידך נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו. ועשית לו. פאשר עשית לסיחון מלך האמרי, אשר יושב בקשבון:

אל תירא אותו, מדוע היה משה ירא מעוג יותר מסיחון _____

ג. ויתן ה' אלקיני בידנו, גם את עוג מלך הבשן ואת כל עמו, ונכחו עד בלתי השאיר לו שריד:

ד. ונלכד את כל עריו בעת ההוא. לא הייתה קריה (עיר) אשר לא לקחנו מאתם, ובכללם היו נששים עיר של כל חבל ארגוב, אשר במקלכת עוג בבשן:

חבל ארגוב, "חבל", פירוש, מחוז. "ארגוב", שם המלכות. "חבל ארגוב", היינו מקום בית המלכות של עוג.

ה. כל אלה שישים הערים, הן ערים בצרות (מחוזות) על ידי חומה גבהה דלתים וכריה, לכד ממה שכבשנו מערי הפרזי הרבה מאד: מערי הפרזי, מה זה "פרזי" _____

ו. ונחרם אותם (השמדנו אותם). פאשר עשינו לסיחון מלך השבון, החרם כל עיר מתם (כל אנשי העיר), והנששים והטף:

החרם כל עיר מתים הנשים והטף, האם "החרם" האמור כאן הוא לשון ציווי או סיפור דברים _____

ז. וכל הבהמה ושלל הערים, בזונו לנו:

בזונו, מהו לשון "בזונו" (רש"י לעיל ב, לה) _____

ח. וננקה בעת ההוא את הארץ. מיד שני מלכי האמרי (סיחון ועוג) אשר בעבר הירדן, מנחל ארנן עד הר הרמון:

מיד שני מלכי האמרי, מה הפירוש "מיד" האמור כאן _____

ט. צידונים יקראו לחרמון, שרין, והאמרי יקראו לו, שניר:

צידונים יקראו לחרמון וגו', איזה שם נוסף לאלו היה "לחרמון" _____

מנה את כל שמותיו: א. _____ ב. _____ ג. _____ ד. _____

לאיזה צורך נכתבו כל שמות אלו _____

מה פירוש המילה "שניר" _____

י. כל ערי המישר, וכל הגלעד וכל הבשן, עד סלכה ואדרעי, שהם ערי מקלכת עוג בבשן היא הארץ שלקחנו מיד שני מלכי האמרי (פסוק ח):

הפסוק הבא מתאר את עוצם גבורתו של עוג, ומזה רואים את גודל הניצחון:

יא. כי רק עוג מלך הבשן, נשאר מיתר הרפאים מחמת גבורתו, הנה ערשו (מיטתו) ערש ברזל מפני כובדו הוצרך למיטת ברזל, הלה הוא

ברבת בני עמון, תשע אמות ארפה, וארבע אמות רחבה, באמת איש, ולמרות גבורתו נצחנו אותו:

מיתר הרפאים, מי הרג את יתר הרפאים _____

באמת איש, באמה של איזה איש _____

יב. ואת הארץ הזאת אשר ירשנו בעת ההוא, וכך חילקתי אותו, מערער אשר על נחל ארנן וחצי הר הגלעד ועריו, נתתי לראובני ולגדי:

ואת הארץ הזאת ירשנו בעת ההיא, על איזו ארץ מדובר _____

מערער אשר על נחל ארנן, האם הפסוק בא לתאר את הארץ אשר ירשנו _____

אלא מה כן בא הפסוק לומר _____

יג. ויתר הגלעד וכל הבשן ומלכת עוג, נתתי לחצי שבט המנשה, כל חבל הארגוב לכל (ואת כל) הבשן, שהוא יקרא ארץ רפאים:

הוא יקרא ארץ רפאים, בברית בין הבתרים נתן הקב"ה לאברהם אבינו את "ארץ רפאים":

איזה ארץ רפאים נתן לו הקב"ה, מה שנכתב לעיל בפרק ב' (פסוק יא, ופסוק ט), או הנכתב כאן בפסוק _____

המשך פרשת דברים פרק ג'

יד. יָאִיר בֶּן מְנַשֶּׁה, לָקַח אֶת כָּל חֶבְלֵי אֲרָגָב, עַד גְּבוּל הַגִּישׁוּרִי וְהַמְעֻקָּתִי, וַיִּקְרָא אֹתָם עַל שְׁמוֹ אֶת הַכְּפֹשֶׁת, חֹזֵת יָאִיר, וּכך שָׁמַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

טו. וַלְמַכְרֵי נְתַתִּי אֶת הַגְּלָעָד:

הקדמה (לפסוקים ט"ז-י"ח): לעיל פסוק י"ב כתוב, שהארץ "מעורער אשר על נחל ארנון וחצי הר הגלעד ועריו" ניתנו "לראובני ולגדי"

כעת מפרשת התורה את הגבולות המדויקים של נחלתם:

טז. וַלְרְאוּבֵנִי וְלַגְדִּי נְתַתִּי מִן הַגְּלָעָד בְּצַפּוֹן וְעַד נַחַל אֲרָנֹן בְּדָרוֹם, וְהַתּוֹךְ הַנַּחֲלָה הוּא בְּכַלל הַגְּבוּל, וְגַבְלָהּ וְגַם מַעֲט מַעֲבֵר לַנַּחֲל, רְצוּעָה צָרָה עַל

שפתו הדרומית גם היא בתוך הגבול, (עתה מפרש עד היכן היה חלקם בכוון עמון שהיא במזרח) וְעַד יַבְקַח הַנַּחֲלָה שֶׁהוּא גְּבוּלָהּ בְּנֵי עַמּוֹן:

ועד נחל ארנון, האם הנחל עצמו ושפתו (בצד דרום) נכללו בחלקם _____ והיכן זה כתוב בפסוק _____

יז. גְּבוּל מֵעֵרֵבִי: וְהַעֲרָבָה, וְהַיַּרְדֵּן עֲצָמוּ וְגַבְלָהּ (שפת הנהר), וְנַחֲלָתָם בְּעֵרְבָה הִיא, מִכְּנַעַת בְּצַפּוֹן וְעַד יָם הַעֲרָבָה שֶׁהוּא יָם הַמֵּלַח בְּדָרוֹם, אֵךְ

לא רק עד הקצה הצפוני של ים המלח, אלא עד לאשדות הפסגה (הם מפלי מים הנופלים מפסגת ההר אל תוך הים) תַּחַת אֲשֶׁר הַפְּסָגָה, שֶׁהִיא

בְּמִזְרְחָהּ שֶׁל יָם הַמֵּלַח, אֵלוּ הֵן הַגְּבוּלוֹת שֶׁל נַחֲלַת רְאוּבֵן וְגַד:

יח. וְאַצּוּ אֹתְכֶם בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר, ה' אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ, חֲלוּצִים תַּעֲבְרוּ לְפָנַי אַחֲיִכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כָּל בְּנֵי חֵיל:

ואצו אתכם, את מי משה ציוה על זה _____

חֲלוּצִים תַּעֲבְרוּ לְפָנַי אַחֲיִכֶם, מִדּוֹעַ הֵם הִלְכוּ רְאוּשׁוֹנִים לַמַּלְחָמָה _____

יט. רַק (מלבד) נְשִׁיכֶם וְטַפְּכֶם וּמְקַנְכֶם, יִדְעֵתִי כִּי מְקַנְהָ רַב לָכֶם, לִכֵּן הֵם יֵשְׁבוּ פְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר נְתַתִּי לָכֶם, וְלֹא יַעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן:

כ. אֵךְ הַגְּבֵרִים יַעֲבְרוּ אֶת יַרְדֵּן לַמַּלְחָמָה, עַד אֲשֶׁר יָנִיחַ ה' לְאַחֲיִכֶם פָּכֶם (כמו שעשה ה' לכם), וַיִּרְשׁוּ גַם הֵם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֵיכֶם נָתַן

לָכֶם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, וְשָׁבְתֶם אִזּוֹ אִישׁ לְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נְתַתִּי לָכֶם:

כא. וְאֵת יְהוֹשׁוּעַ צִוִּיתִי בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר, עֵינֶיךָ הִרְאֵת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֵיכֶם לְשֵׁנֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה (סיחון ועוג), בֶּן יַעֲשָׂה ה'

לְכָל הַמְּמַלְכֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר שָׁמָּה:

כב. לֹא תִירָאוּם, כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם, וְלִכֵּן, בּוֹדָאִי תִנְצְחוּ אֶת הַמַּלְחָמָה, וְאֵין לָכֶם לַפְּחָד: (ססס)

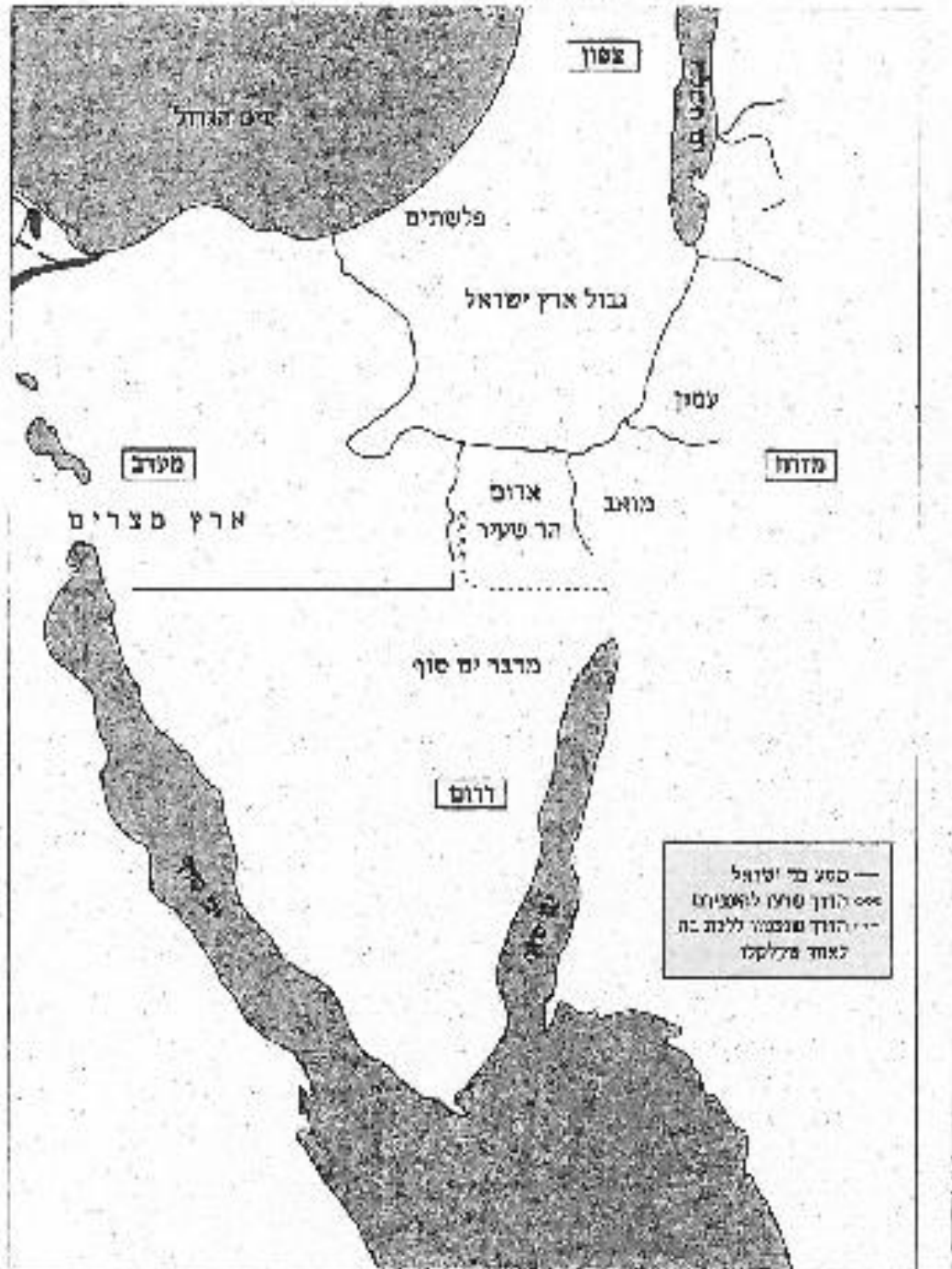
סיכום המצוות בפרשת דברים ע"פ החינוך

מניין המצוה	מצות	המצוה	כתוב את לשון הפסוק
תיד	לא תעשה	שלא למנות דיין שאינו יודע דיני התורה	פרק א' פסוק י"ז
תטו	לא תעשה	שלא יירא הדיין מהבעל דין	שם

מוניין ש..

מהיכן נלמד	
	שאינ מוכיחין את האדם אלא סמוך למיתה
	שאשמותיהם של ישראל תלויים בראשי הדיינים
	שארץ ישראל גבוהה מכל הארצות
	שאינ השכינה שורה על הנביאים אלא בשביל ישראל

מפה 2 אריכות מהלך ישראל במדבר

אמרתי להעביר אתכם דרך רוחב ארץ אדום לצד צפון ליכנס לארץ, קלקלתם וזרמתם לכם קיבוץ, 'פנו לכם' לאחורייכם ונלכנו במדבר לצד ים סוף. שהמדבר שהיו הולכים בו לדורנו של הר שעיר, היה מבטיק בין ים סוף להר שעיר, עתה המשכו לצד הים ותסבכו את הר שעיר כל דורנו מן המערב למזרח (וי"ו א מ.).

